

ที่ มท ๐๓๐๗.๔/๑๕

กรมการปกครอง

ถนนรัชฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๒ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓/๐๕๒๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๔ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๓. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท๐๓๐๒/ว ๑๙๓๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๖ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๔. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๐๕๙๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๙ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๕. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๘๑๘๘ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๑ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๖. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๖๘๐๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๔ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๗. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๔/๒๕๗๖๘ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยในปัจจุบันพบปัญหากรณีผู้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ตาย แล้วทายาทไม่สามารถนำใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ของผู้ตายมาแสดงต่อนายทะเบียนท้องที่เพื่อดำเนินการขออนุญาตออกใบแทนใบอนุญาตดังกล่าว ซึ่งในทางปฏิบัตินายทะเบียนท้องที่ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกไปแจ้งความว่าทำใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ของผู้ตายสูญหายเพื่อนำมาประกอบเป็นหลักฐานในการขออนุญาตออกใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) เป็นชื่อของผู้ตายเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการโอนอาวุธปืนมรดกกระบอกดังกล่าวให้แก่ทายาทต่อไป

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินการออกใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ของนายทะเบียนท้องที่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายตามความในมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ และสอดคล้องกับกรณีหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับต้นขั้วใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) สูญหาย ตามแนวทางของหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๐๕๙๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๙ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าว เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้มาติดต่อขออนุญาตออกใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) รวมทั้งเป็นการตรวจสอบควบคุมอาวุธปืนให้เข้าสู่ระบบทางทะเบียนอาวุธปืนเป็นไปอย่างมีระบบถูกต้องตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้นายทะเบียนท้องที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวดังนี้

/ ๑. ข้อเท็จจริง...

๑. ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนั้นนายทะเบียนท้องที่ได้ดำเนินการไปตามความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ โดยให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกของผู้ตายไปแจ้งความว่าทำใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ๔) กระบอกดังกล่าวของผู้ตายสูญหาย แล้วนำหลักฐานการแจ้งความจากสถานีตำรวจเพื่อนำมาประกอบเป็นหลักฐานในการขออนุญาตใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) เป็นชื่อของผู้ตายเสียก่อนแล้วจึงดำเนินการโอนอาวุธปืน กระบอกนั้นให้แก่ผู้รับมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกของผู้ตายต่อไป ซึ่งตามความในมาตรา ๖๙ นั้นจะต้องเป็นกรณีที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ยังมีชีวิตอยู่โดยการครอบครองอาวุธปืน กระบอกนั้นไว้ ส่วนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) สูญหายหรือลบลือนอ่านไม่ออก จึงให้ผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ต่อนายทะเบียนท้องที่ แต่กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตตายจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ เนื่องจากผู้ได้รับใบอนุญาตตายจึงเป็นเหตุให้สภาบุคคลสิ้นสุดลงตามความในมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และอาวุธปืนกระบอกดังกล่าวได้ตกเป็นทรัพย์สินมรดกตกทอดไปสู่ทายาทตามความในมาตรา ๑๕๙๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๒ เรื่อง การพิจารณาออกใบอนุญาตรับโอนมรดกอาวุธปืน

๒. กรณีที่นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการตามความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ โดยการออกใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) เป็นชื่อของผู้ตายนั้น เป็นคำสั่งทางปกครองตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ จึงต้องมีคู่กรณีในการพิจารณาทางปกครองโดยเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือนิติบุคคล ตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ตายจึงถือว่าสภาบุคคลสิ้นสุดลงแล้ว ตามความในมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองที่นายทะเบียนท้องที่ในการออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ขัดกับหลักกฎหมายปกครองดังกล่าวถือว่าออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ หรือข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือระเบียบแบบแผนให้ดำเนินการได้ ทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางของหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๔/๒๔๗๖๘ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔)

๓. ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๔) ตาย อาวุธปืนกระบอกดังกล่าวย่อมตกทอดเป็นทรัพย์สินมรดก ถ้าผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกประสงค์จะขอรับใบอนุญาตใหม่จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ ซึ่งทายาทหรือผู้จัดการมรดกอาจขออนุญาตใหม่ได้ แต่ต้องดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ คือ ผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนอยู่ต้องแจ้งการตายต่อนายทะเบียนท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบการตายนายทะเบียนท้องที่มีอำนาจสั่งให้เก็บอาวุธปืนไว้อย่างไร และ ณ ที่ใดก็ตามที่เห็นสมควร หากไม่มีการโต้เถียงถึงสิทธิของทายาท หรือข้อโต้เถียงนั้นถึงที่สุด ทายาทก็สามารถขอใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนนั้นได้ โดยนายทะเบียนท้องที่ที่ต้องสอบสวนคุณสมบัติเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป หากไม่ต้องห้ามก็ออกใบอนุญาตให้ได้ ทั้งนี้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓/๐๕๒๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๔

๔. กรณีหากตรวจข้อมูลอาวุธปืนแล้วไม่พบหลักฐานการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนของผู้ตายแต่อย่างใดและโดยสาเหตุที่ไม่สามารถตรวจสอบหลักฐานใดๆที่แสดงให้เห็นว่าผู้ตายเป็นเจ้าของและได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนดังกล่าว นายทะเบียนท้องที่จะต้องพิจารณาดำเนินการดังนี้

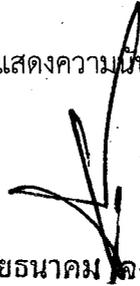
๔.๑ เรียกอาวุธปืนของผู้ตายมาตรวจสอบและสอบสวนทายาทของผู้ตายพร้อมพยานจำนวน ๒ ปาก เพื่อให้ทราบถึงการได้มาของอาวุธปืนกระบอกดังกล่าวทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางหนังสือกรมการปกครองที่ มท ๐๓๑๐.๒/๖๘๐๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง ทาหรือการขอรับโอนมรดกอาวุธปืน

๔.๒ หากปรากฏว่าเป็นอาวุธปืนที่ทายาทของผู้ตายครอบครองไว้ถูกต้องตามกฎหมายให้นายทะเบียนท้องที่จัดทำบัญชีอาวุธปืนขึ้นใหม่ทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางของหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๘๑๘๘ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง ทาหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับต้นขั้วใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๕)

๕. หากนายทะเบียนท้องที่พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๔.๑ แล้วเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนท้องที่แจ้งแก่ผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกเกี่ยวกับการโอนมรดกอาวุธปืนกระบอกนั้นทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางของหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๒/ว ๑๙๓๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการโอนและการแจ้งย้ายอาวุธปืน และหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๐๕๙๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๙ เรื่อง ทาหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับต้นขั้วใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.๕) สุญหาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม คงจิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนการรักษาความสงบเรียบร้อย ๑
โทร. ๐-๒๓๕๖-๙๕๙๐

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๓๒๖

กระทรวงมหาดไทย

๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๒

เรื่อง การพิจารณาออกใบอนุญาตรับโอนมรดกอาวุธปืน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และอธิบดีกรมตำรวจ (เว้นผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครและธนบุรี)

ด้วยปรากฏว่า ในการพิจารณาออกใบอนุญาตรับโอนมรดกอาวุธปืนจากเจ้าของอาวุธปืนถึงแก่กรรม ตามมาตรา ๖๔ แห่ง พ.ร.บ. อาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนตาย ถ้าทายาทไม่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตใหม่ (ไม่ขอรับโอน) แต่จะโอนอาวุธปืนอันเป็นทรัพย์สินมรดกให้กับบุคคลอื่น ทายาทผู้มีสิทธิจะต้องขอรับใบอนุญาตเสียชั้นหนึ่งก่อนที่จะโอนต่อไปให้กับบุคคลอื่นได้หรือไม่ซึ่งเรื่องนี้ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าเป็นปัญหาในทางกฎหมาย จึงได้หารือไปยังเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณามีความเห็น

เรื่องนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๘) ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้ คือ

- ๑. กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนตาย อาวุธปืนของผู้ตายย่อมเป็นทรัพย์สินมรดกตกทอดแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๙ วรรคสามกรณีสิทธิในอาวุธปืนนั้นตกแก่ทายาททันทีที่เจ้ามรดกตาย
- ๒. เมื่อทายาทเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์อาวุธปืนดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดก ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตใหม่ จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖๔ วรรคสาม แต่ถ้าไม่ประสงค์จะขอใบอนุญาตใหม่ ก็ชอบที่จะทำได้ เพราะไม่มีบทบัญญัติมาตราใดของกฎหมายบังคับให้ต้องทำเช่นนั้น
- ๓. นอกจากจะขอใบอนุญาตสำหรับอาวุธปืนนั้นแล้วถ้าผู้จัดการมรดกหรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดกประสงค์จะจำหน่ายอาวุธปืนดังกล่าว ก็ชอบที่จะทำได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ มาตรา ๑๗๑๙ หรือมาตรา ๑๓๓๖ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ โดยไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาตเสียชั้นหนึ่งก่อนที่จะโอนให้แก่ผู้อื่นต่อไปแต่การโอนอาวุธปืนให้กับผู้อื่นจะต้องอยู่ในบังคับของ พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๕๙

๔. ถึงแม้ว่าผู้จัดการมรดก หรือทายาทในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการมรดก จะยอมสละสิทธิ์ ในอาวุธปืนนี้ ผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิ์ขอใบอนุญาตใหม่สำหรับอาวุธปืนดังกล่าว ตาม พ.ร.บ. อาวุธปืน ฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๖๔ วรรคสามเพราะเป็นบทบัญญัติให้สิทธิ์เฉพาะผู้จัดการมรดกและทายาท เท่านั้น

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อสั่งนายทะเบียนท้องที่อำเภอดำเนินการตามความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ชลอ วนะภูติ**

(นายชลอ วนะภูติ)

รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(สำเนา)

ที่ มท ๐๓๑๓/๐๕๒๙

กระทรวงมหาดไทย

๑๓ มกราคม ๒๕๒๔

เรื่อง การออกใบอนุญาตอาวุธปืนเถื่อน**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี**อ้างถึง** หนังสือ สฎ ๑๙/๒๕๙๑๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๓**สิ่งที่ส่งมาด้วย** ๑. สำเนาหนังสือ ต่วนมาก ที่ มท ๐๕๑๕/ว. ๖๐๑ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๘
๒. สำเนาหนังสือ ที่ มท ๐๓๑๓/๑๕๖๖๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๙

ตามที่หารือกรณีราษฎรนำ อาวุธปืนเถื่อนมาจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ ในระหว่างวันที่ ๓๐ สิงหาคม ถึง ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ มีบางรายที่อำเภอได้ตอกหมายเลขรับขึ้นทะเบียนไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้ออกใบอนุญาต แบบ ป.๔ ให้ เพราะผู้ขอไม่ได้มาติดต่อ ย้ายภูมิลำเนา ตาย หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ได้รับรองหลักทรัพย์ และความประพฤติ เป็นต้น เรื่องนี้กระทรวงมหาดไทย เคยตอบข้อหารือจังหวัดนครราชสีมา โดยหนังสือที่ มท ๐๓๑๓/๑๕๖๖๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๙ ว่าแม้เกินกำหนดเวลาที่กระทรวงมหาดไทยเคยสั่งการให้สอบสวนคุณสมบัติและออกใบอนุญาตให้เสร็จภายใน ๖๐ วันก็ตาม นายทะเบียนท้องที่ก็ออกใบอนุญาต แบบ ป. ๔ ให้กับผู้ขอได้เพราะตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ มิได้กำหนดระยะเวลาการออกใบอนุญาตให้กับผู้ขอภายในระยะเวลาเท่าใด จังหวัดได้หารือว่า

๑. อำเภอจะปฏิบัติตามนัยหนังสือ ที่ มท ๐๓๑๓/๑๕๖๖๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๙ คือ จะออกใบอนุญาต แบบ ป. ๔ ให้กับผู้ขอในขณะนี้จะเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่

๒. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตถึงแก่กรรมเสียก่อน ทายาทมาร้องขอรับใบอนุญาตและขอถือกรรมสิทธิ์อาวุธปืนแทน จะได้หรือไม่ จะมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร

๓. ถ้าอาวุธปืนนั้นถูกจับกุมดำเนินคดี โดยที่ยังไม่ได้ออกใบอนุญาตแบบ ป.๔ ควรถือว่ามีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต อำเภอจะไม่ออกใบอนุญาตให้ จะเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ หรือแนวทางปฏิบัติอย่างไร

ข้อพิจารณา

กรมการปกครองได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

๑. การปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓/๑๕๖๖๘ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๙ เป็นการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพราะตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ มิได้กำหนดระยะเวลาว่าจะต้องออกใบอนุญาตให้ผู้ขอภายในระยะเวลาเท่าใด การที่กระทรวงมหาดไทย ได้สั่งการไว้ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๕๑๕/ว. ๖๐๑ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๘ ว่า การสอบสวน คุณสมบัติ และออกใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้น ไม่เกิน ๖๐ วัน นั้น ก็เพื่อจะให้นายทะเบียน ท้องที่ได้อำนวยความสะดวกให้กับผู้ขอ และไม่ให้เป็นภาระหน่วงเหนี่ยวเรื่องไว้เท่านั้น กรณีที่ราษฎร ไม่ไปขอรับใบอนุญาตตามประกาศของอำเภอ อาจจะเนื่องจากย้ายไปประกอบอาชีพที่อื่น หรืออาจจะ เข้าใจว่าอำเภอดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยแล้วก็ได้ ฉะนั้น หากในขณะนี้ มีผู้นำอาวุธปืนซึ่งทาง อำเภอได้ตอกหมายเลขขึ้นทะเบียนไว้ มาขอให้อำเภอตรวจสอบและขอมิใบอนุญาตแบบ ป. ๔ ก็ชอบ ที่นายทะเบียนท้องที่จะได้ตรวจสอบอาวุธปืนว่า ได้ตอกหมายเลขขึ้นทะเบียนไว้ถูกต้องหรือไม่ และสอบสวนคุณสมบัติของผู้ขอมิใบอนุญาตว่า เป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมายหรือไม่ และให้สอบสวน เพิ่มเติมให้แน่ชัดลงไปด้วยว่า การที่ผู้ขออนุญาตไม่ไปดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่ทางราชการประกาศนั้น เพราะเหตุใด เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วย หากสอบสวน คุณสมบัติแล้วปรากฏว่าผู้ขออนุญาตไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ออกใบอนุญาตและมีเหตุผลอันสมควร ในการที่ไม่ไปติดต่อขอรับใบอนุญาตในกำหนดเวลา ก็ออกใบอนุญาตให้ได้ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาต เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ออกใบอนุญาตก็ให้ยึดอาวุธปืนไว้ก่อน แล้วแจ้งผู้ขออนุญาตทราบ และจัดการ จำหน่ายตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ ดังที่ได้สั่งการไว้ตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๕๑๕/ว. ๖๐๑ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๘ ข้อ ๓

๒. ในกรณีที่ผู้ขอใบอนุญาตถึงแก่กรรมเสียก่อน อาวุธปืนย่อมตกเป็นมรดก ซึ่งทายาท อาจขอใบอนุญาตใหม่ได้ แต่ต้องดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติ อาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ คือ ผู้ที่ครอบครองอาวุธปืนอยู่ ต้องแจ้งการตายต่อนายทะเบียนท้องที่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบการตาย นายทะเบียนท้องที่มีอำนาจสั่งให้เก็บอาวุธปืนไว้อย่างไร และ ณ ที่ใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร หากไม่มีการโต้เถียงถึงเรื่องสิทธิของทายาท หรือข้อโต้เถียงนั้น ถึงที่สุด ทายาทก็สามารถ ขอใบอนุญาตมีและใช้อาวุธปืนนั้นได้ โดยนายทะเบียนท้องที่ที่ต้องสอบสวน คุณสมบัติ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปว่า เป็นผู้ต้องห้ามมิให้มีอาวุธปืนหรือไม่ หากไม่ต้องห้ามก็ออก ใบอนุญาตให้ได้ หากทายาทผู้นั้นไม่มีคุณสมบัติที่จะออกใบอนุญาตได้ นายทะเบียนท้องที่ที่มีอำนาจ สั่งให้จัดการจำหน่ายอาวุธปืนนั้นภายในกำหนดหกเดือน หากจำหน่ายไม่ได้ก็ให้นายทะเบียนท้องที่ จัดการขายทอดตลาดได้เงินเท่าใดก็มอบแก่ทายาทไป

๓. ในกรณีที่บุคคลถูกจับกุมดำเนินคดี โดยที่อำเภอยังมิได้ออกใบอนุญาตนั้นต้องรอผลการดำเนินคดี หากบุคคลผู้นั้นต้องโทษจำคุกฐานมีอาวุธปืนโดยมิได้รับอนุญาตย่อมขาดคุณสมบัติที่นายทะเบียนท้องที่จะออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนได้ และต้องดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ ต่อไป แต่ถ้าผลการดำเนินคดี บุคคลผู้นั้นไม่ถูกลงโทษ นายทะเบียนท้องที่ก็อาจออกใบอนุญาตให้ได้หากมีคุณสมบัติไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งนายทะเบียนท้องที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ฉลอง กัลยาณมิตร**

(นายฉลอง กัลยาณมิตร)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๘๑๒๖๘๖

ที่ มท ๐๓๐๒/ว ๑๙๓๕

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการโอนและการแจ้งย้ายอาวุธปืน**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)**อ้างถึง** ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ๑๕๔/๒๔๗๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๗๘

๒. แบบขอเบิกแบบพิมพ์ (ปก. ๘) สำหรับอำเภอและกิ่งอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบแจ้งการจำหน่ายและแบบแจ้งการรับขึ้นทะเบียนอาวุธปืน จำนวน ๒ ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้วางระเบียบในการโอนและซื้ออาวุธปืน ให้นายทะเบียนท้องที่แจ้งเรื่องการโอนและซื้ออาวุธปืนให้นายทะเบียนท้องที่ผู้รับโอนได้ทราบทันที ซึ่งในทางปฏิบัตินายทะเบียนท้องที่ได้ใช้แบบแจ้งการจำหน่ายทะเบียนอาวุธปืน (แบบ ก.) และแบบแจ้งการรับขึ้นทะเบียนอาวุธปืน (แบบ ข.) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้วนี้ ซึ่งนอกจากสามารถป้องกันการทุจริตปลอมแปลงใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) แล้ว ยังทำให้ระบบทะเบียนอาวุธปืนถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ นั้น

เนื่องจากระเบียบปฏิบัติดังกล่าวได้ถือปฏิบัติมาเป็นเวลานานแล้ว และมีนายทะเบียนท้องที่บางแห่งละเลยไม่ปฏิบัติตาม จึงอาจทำให้มีการทุจริตปลอมแปลงเอกสารเกี่ยวกับใบอนุญาตและทะเบียนอาวุธปืนขึ้นได้ ฉะนั้น กรมการปกครองจึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการโอน (ซื้อ ขาย หรือ รับโอนมรดก) และการแจ้งย้ายอาวุธปืนเพื่อให้นายทะเบียนท้องที่ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การโอน (ซื้อ ขาย หรือรับโอนมรดก) และการแจ้งย้ายอาวุธปืน ให้รีบแจ้งเรื่องการโอน ซื้อ ขาย หรือแจ้งย้ายให้นายทะเบียนท้องที่ผู้รับโอน ซื้อ ขาย หรือแจ้งย้ายไปได้ทราบทันที

๒. เมื่อจำหน่ายหรือรับแจ้งย้ายเข้าทะเบียนอาวุธปืนแล้ว ให้แจ้งหรือตอบรับไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่เกี่ยวข้องทันที

๓. การดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้นายทะเบียนท้องที่ใช้แบบแจ้งการจำหน่ายทะเบียนอาวุธปืน (แบบ ก.) และแบบแจ้งการรับขึ้นทะเบียนอาวุธปืน (แบบ ข.)

๑๖๐

๔. การเบิกแบบพิมพ์ตามข้อ ๓ ให้อำเภอและกิ่งอำเภอใช้แบบขอเบิกแบบพิมพ์ (ปก. ๘) สำหรับอำเภอและกิ่งอำเภอ ที่ใช้อยู่แล้วในเวลานี้ ส่งขอเบิกโดยตรงถึงกรมการปกครอง จึงเรียนมาเพื่อโปรดสั่งการให้นายทะเบียนท้องที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชวงศ์ ฉายะบุตร
(นายชวงศ์ ฉายะบุตร)
อธิบดีกรมการปกครอง

กองการทะเบียน
งานทะเบียนอาวธรป็น
โทร. (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖, ๒๘๑๒๖๘๖
โทรสาร (๐๒) ๒๘๑๒๖๘๓

ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๐๕๙๖

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๓๙

เรื่อง ทหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) สูญหาย
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง
อ้างถึง หนังสือจังหวัดอ่างทอง ที่ อท ๐๐๑๖/๒๓๖๗๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๘

ตามที่ทหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) สูญหาย กรณี นายปลด พงษ์พานิช ราษฎรอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ผู้ถือใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) เลขที่ ๕๗/๒๔๙๙ ออกที่ศาลากลางจังหวัดอ่างทอง เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๙ ซึ่งมีความประสงค์จะขอโอนอาวุธปืนตามใบอนุญาตให้กับ นายสมชาย ไวลิต ราษฎรอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี แต่จังหวัดอ่างทองตรวจสอบแล้ว ไม่พบหลักฐานต้นข้าวใบอนุญาตฉบับดังกล่าวแต่อย่างใด และจังหวัดเห็นว่ยังไม่มึระเบียบและแนวทางปฏิบัติไว้แต่อย่างใด จึงมีความเห็นว่ควรให้อำเภอป่าโมกให้ผู้ขออนุญาตโอนและใบอนุญาตฯ (แบบ ป. ๔) มาตรวจสอบ สอบสวนผู้ขอและพยาน ๒ ปาก เพื่อยืนยัน แล้วนายทะเบียนท้องที่ทำบัญชีต้นข้าวขึ้นใหม่เพื่อเป็นหลักฐานในการจำหน่ายทะเบียนอาวุธปืนต่อไป นั้น

กรมการปกครอง ได้ตรวจสอบเอกสารแล้วเห็นว่ กรณีที่ทหารือเป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการโอนอาวุธปืนให้แก่บุคคลต่างท้องที่ แต่นายทะเบียนท้องที่ผู้ออกใบอนุญาตไม่พบหลักฐานต้นข้าวใบอนุญาต ได้พิจารณาแล้วจึงขอให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. การโอนอาวุธปืนให้แก่บุคคลต่างท้องที่ ให้นายทะเบียนท้องที่ผู้ออกใบอนุญาต สลักหลังการโอนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ฉบับเดิม เพื่อให้ผู้รับโอนถือควบคู่กับอาวุธปืนนำไปขอใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ฉบับใหม่ ต่อนายทะเบียนท้องที่ภูมิลำเนาของผู้รับโอน ตามแนวทางปฏิบัติที่วางไว้แล้วในหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๘๔๔ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๙

๒. ก่อนที่จะสลักการโอนใบอนุญาต ฯ ให้นายทะเบียนท้องที่เรียกอาวุธปืนมาตรวจสอบก่อนทุกครั้ง เพื่อที่จะได้ทราบว่เป็นอาวุธปืนที่ถูกต้องตามกฎหมายตรงกับใบอนุญาต ฯ และหากเห็นว่ใบอนุญาตฯ ฉบับเดิมชำรุดหรือลบเลือนอ่านไม่ออก ก็ให้แนะนำผู้รับใบอนุญาต ฯ ยื่นขอรับใบแทนใบอนุญาตฯ และชำระค่าธรรมเนียมตามระเบียบ

๓. ต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) บัญชีทะเบียนอาวุธปืน และบัญชีทำเครื่องหมายทะเบียนอาวุธปืนให้เก็บรักษาไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานทางราชการ และการตรวจสอบ หากชำรุด สูญหาย หรือลบเลือนอ่านไม่ออก ให้เรียกตรวจสอบอาวุธปืนกับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ฉบับที่นายทะเบียนท้องที่ออกให้กับผู้รับใบอนุญาต เพื่อทำบัญชีขึ้นทะเบียนใหม่ และกรณีไม่พบต้นข้าวใบอนุญาตฯ หรือหลักฐานทะเบียนอาวุธปืน ประกอบกับเป็นอาวุธปืนที่ทำเครื่องหมายทะเบียนไว้ในท้องที่อื่น ก็ให้ขอสำเนาหลักฐานไปยังท้องที่นั้น เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำบัญชีทะเบียนใหม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๒๓ (๓) กำหนดให้ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ฯ มีอายุตลอดเวลาที่ผู้รับอนุญาตเป็นเจ้าของอาวุธปืนนั้น

๔. ในกรณีไม่ปรากฏหลักฐานต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และบัญชีทะเบียนอาวุธปืนที่ออกใบอนุญาต ณ ศาลากลางจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนท้องที่ จังหวัดควรตรวจสอบข้อเท็จจริง หากเอกสารชำรุดหรือสูญหาย ก็ให้ดำเนินการแก้ไขตามอำนาจหน้าที่

๕. การพิจารณาสลักหลังใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ของผู้โอนกรณีรับโอนอาวุธปืนระหว่างบุคคล นายทะเบียนท้องที่จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน และระยะเวลาปฏิบัติราชการ สำหรับงานทะเบียนอาวุธปืน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๒ ปรากฏรายละเอียดในหนังสือกรมการปกครอง ส่วนที่ ๓๓๔/ว ๖๕๙ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒

๖. บัญชีทะเบียนอาวุธปืนที่จัดทำขึ้นใหม่ เมื่อจำหน่ายแล้ว ให้นายทะเบียนท้องที่ผู้โอนแจ้งการจำหน่ายไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้รับโอนมีภูมิลำเนาอยู่ทันที โดยใช้แบบแจ้งการจำหน่ายทะเบียนอาวุธปืน (แบบ ก.) และนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้รับโอนมีภูมิลำเนาอยู่ จะแจ้งขึ้นทะเบียนอาวุธปืนในท้องที่ใหม่เมื่อออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ฉบับ ป. ๔) ฉบับใหม่แก่ผู้รับโอน โดยใช้แบบแจ้งการรับขึ้นทะเบียนอาวุธปืน (แบบ ข.) ตามแนวทางปฏิบัติที่ได้ชักซ้อมไว้แล้ว ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท. ๐๓๐๒/ว ๑๙๓๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งการให้นายทะเบียนท้องที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

ประกิต กันยาบาล

(นายประกิต กันยาบาล)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. (๐๒) ๒๕๑๑๒๒๔

โทรสาร (๐๒) ๒๕๑๒๖๘๖, ๒๕๑๒๖๘๓

ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๕๑๘๘

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ทหารหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔)**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี**อ้างถึง** หนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สบ ๐๐๑๘/๒๑๓๘๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑.

ตามที่ทหารหรือกรณี ต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) เลขที่ ๑๔/๒๕๒๔ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๔ ออก ณ ที่ว่าการอำเภอหนองแซง ของนายเกษม ประทุมผาย มีรอย ชุต ลบ ในช่วงวันเดือนปีที่ออก จังหวัดมีความเห็นว่าให้นายทะเบียนตรวจสอบอาวุธปืน และใบอนุญาตฉบับอำเภอให้ถูกต้อง แล้วดำเนินการ โอน ย้าย อาวุธปืนตามระเบียบต่อไป และใบอนุญาตฉบับที่ ๒๑/๒๕๒๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๔ ออก ณ ที่ว่าการอำเภอ หนองแซง ของนายสุดใจ เพิ่มสวัสดิ์ ซึ่งเสียชีวิตแล้ว และได้ตรวจสอบไม่พบต้นข้าวใบอนุญาต ฉบับอำเภอ แต่ไม่ใช่เป็นการสูญหาย เนื่องจากต้นข้าวใบอนุญาตฉบับอำเภอ ได้เรียงลำดับเลขที่ ถูกต้องแล้ว จังหวัดมีความเห็นว่าควรให้อำเภอตรวจสอบอาวุธปืนและใบอนุญาตฉบับเจ้าของอาวุธปืน หากปรากฏว่าถูกต้องตรงกันและไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ให้ลงใบอนุญาตฉบับดังกล่าวในทะเบียนอาวุธ ปืนประจำตำบล แล้วดำเนินการโอนมรดกให้แก่ทายาทต่อไป นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. กรณีต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ฉบับเลขที่ ๑๔/๒๕๒๔ ของนายเกษม ประทุมผาย มีรอย ชุต ลบ ในช่วงวันเดือนปีที่ออก นายทะเบียนยอมอาศัยอำนาจ ตามคำสั่งที่ ๖๗๔/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๔๙๐ ข้อ ๑๘ วรรคท้าย มีคำสั่งให้ผู้รับ ใบอนุญาต นำอาวุธปืนพร้อมด้วยใบอนุญาตมาทำการตรวจสอบได้ หากเชื่อได้ว่าเป็นอาวุธปืน ของผู้รับใบอนุญาตจริง นายทะเบียนท้องที่มีอำนาจแก้ไขรายการในต้นข้าวใบอนุญาตให้ถูกต้องก่อน ที่จะดำเนินการโอน ย้าย ต่อไป

๒. กรณีไม่ปรากฏหลักฐานต้นข้าวใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ฉบับเลขที่ ๒๑/๒๕๒๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๔ เนื่องจากไม่มีระเบียบกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ จึงอนุโลมให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งที่ ๖๗๔/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๔๙๐ ข้อ ๒๑ และหนังสือ กระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๑๓/ว ๒๘๔ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๓ โดยการสอบสวน

ผู้ขอและพยาน ๒ ปาก เพื่อยืนยันว่าเป็นอาวุธปืนของนายสุดใจ เพิ่มสวัสดิ์ ผู้ตายจริง และได้มีการโอน หรือจดทะเบียนเครื่องหมายไว้ ณ ห้องที่ใดบ้าง ถ้าปรากฏว่าเป็นอาวุธปืนที่จดทะเบียนไว้ในห้องที่อื่น ก็ให้ขอตรวจสอบไปยังนายทะเบียนห้องที่ที่จดทะเบียนอาวุธปืนไว้เพื่อดำเนินการโอนมรดกให้แก่ทายาท แต่ถ้าเป็นอาวุธปืนที่ออกใบอนุญาตให้ในท้องที่นั้น ให้นายทะเบียนสอบสวนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าเป็นอาวุธปืนที่ได้ครอบครองไว้ถูกต้องตามกฎหมาย ให้นายทะเบียนจัดทำบัญชีทะเบียนอาวุธปืนขึ้นใหม่ โดยคัดสำเนาใบอนุญาตไว้เพื่อเป็นหลักฐานตามหนังสือ ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๒๐๔๕ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ ก่อนดำเนินการโอนให้แก่ทายาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งอำเภอหนองแซงถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะเวส)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร (๐๒) ๒๘๑๐๕๒๙

ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๖๘๐๕

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๔๔

เรื่อง ทารือการขอรับโอนมรดกอารูบีน**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม**อ้างถึง** หนังสือจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ สส ๐๐๑๘/๑๗๙๓๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ตามที่ได้ทารือกรณี นางผ่องศรี วงศ์จรัสเกษม ราษฎรอำเภอบางคนที่ได้ร้องขอต่อ นายทะเบียนท้องที่อำเภอบางคนที่เพื่อขอรับโอนอารูบีน ชนิดรีวอลเวอร์ ขนาด .๓๘ เลขหมายประจำปืน บี ๒๑๔๑๔ เครื่องหมายทะเบียน กท ๗๐๑๑๐๒ ของ ด.ต. ไพศาล วงศ์จรัสเกษม บุตรซึ่งถึงแก่กรรม แต่เนื่องจากไม่มีใบอนุญาตให้มีและใช้อารูบีน (แบบ ป.๔) สำหรับอารูบีนดังกล่าวมาแสดงและไม่ทราบว่ามีใบอนุญาตเดิมได้ออกให้ ณ ท้องที่ใด ซึ่งอำเภอบางคนที่ได้ขอตรวจสอบกับแผนกอารูบีน กองกำกับการ ๑ กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติและงานทะเบียนอารูบีน ส่วนการทะเบียนทั่วไป สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองแล้วไม่พบข้อมูลการอนุญาตให้มีและใช้สำหรับอารูบีนดังกล่าว และได้พิจารณาแล้วเห็นว่าอารูบีนดังกล่าว น่าจะได้รับอนุญาตที่สำนักทะเบียนท้องที่อื่น หากจะออกใบอนุญาต ฯ ให้ใหม่จะเป็นการซ้ำซ้อน จังหวัดจึงขอหรือแนวทางปฏิบัติ นั้น

กรมการปกครองได้ตรวจสอบหลักฐานทางการทะเบียนราษฎรของ ด.ต. ไพศาล วงศ์จรัสเกษม แล้วปรากฏว่า สามารถขอรับใบอนุญาตให้มีและใช้อารูบีนได้ใน ๓ ท้องที่ คือ อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร และอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งสำนักทะเบียนท้องที่ทั้ง ๓ แห่ง ตรวจสอบไม่พบหลักฐานการอนุญาตให้มีและใช้อารูบีนของ ด.ต. ไพศาล ฯ แต่อย่างใด และโดยสาเหตุที่ไม่สามารถตรวจสอบหลักฐานใด ๆ ที่แสดงให้เห็นได้ว่า ด.ต. ไพศาล ฯ เป็นเจ้าของและได้รับอนุญาตให้มีและใช้อารูบีนดังกล่าว จึงขอให้จังหวัดแจ้ง นายทะเบียนท้องที่อำเภอบางคนที่ให้ระงับการโอนอารูบีนตามคำขอของนางผ่องศรี วงศ์จรัสเกษม ไว้ก่อนแล้วแจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ และเพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยรอบคอบและไม่เกิดความเสียหายแก่ราษฎรซึ่งอาจเสียไปซึ่งทรัพย์สินอันเป็นมรดก ก็ให้อำเภอบางคนที่ประสานงานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อขอให้ตรวจสอบว่าได้มีการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ยึดหรืออายัด อารูบีนดังกล่าวไว้ในกรณีใด ๆ ณ ท้องที่ใด และเมื่อใด หรือไม่ พร้อมทั้งให้สอบสวนทายาท และพยานบุคคลถึงการได้มาซึ่งอารูบีนดังกล่าวของ ด.ต. ไพศาล ฯ แล้วพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑. หากไม่ปรากฏว่าได้มีการแจ้งความให้ยึดหรืออายัดอาวุธปืนดังกล่าว และผลการสอบสวนเป็นที่เชื่อถือได้ว่าอาวุธปืนเป็นทรัพย์สินของ ด.ต. ไพศาล ฯ ก็ให้นายทะเบียนท้องที่อำเภอ
บางคนพิจารณาออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน แบบ ป. ๔ แก่ทางฝั่งศรีฯ ได้โดยไม่ต้อง
ออกใบอนุญาตให้แก่ ด.ต. ไพศาล ฯ ก่อนแล้วจึงดำเนินการโอน ทั้งนี้ การพิจารณาออกใบอนุญาตฯ
นายทะเบียนท้องที่อำเภอบางคนที่จะต้องตรวจสอบคุณสมบัติและพิจารณาถึงการได้เถียงถึงเรื่อง
สิทธิของทายาทตามนัยแห่ง พ.ร.บ. อาวุธปืน ฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย

๒. หากปรากฏว่าได้มีการแจ้งความให้ยึดหรืออายัดอาวุธปืนดังกล่าวไว้ ก็ให้นายทะเบียน
ท้องที่อำเภอบางคนประสานเพื่อส่งมอบอาวุธปืนดังกล่าวต่อนายทะเบียนท้องที่แห่งนั้น ฯ พิจารณา
ดำเนินการต่อไป

๓. หากไม่ปรากฏว่าได้มีการแจ้งความให้ยึดหรืออายัดอาวุธปืนดังกล่าว แต่ผลการ
สอบสวนทายาทและพยานบุคคลไม่เป็นที่เชื่อถือได้ว่าอาวุธปืนเป็นทรัพย์สินของ ด.ต. ไพศาล ฯ ก็ให้
นายทะเบียนท้องที่อำเภอบางคนส่งมอบอาวุธปืนต่อพนักงานสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะเวส)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. (๐๒) ๒๕๑๐๕๒๙, ๒๕๑๒๖๙๓

โทร. สป. ๕๑๒๓๗

ที่ มท ๐๓๐๗.๔/๒๔๗๖๘

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ทหารiorการออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ พช ๐๐๑๗.๑/๕๗๐๘ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๑๓๙/๒๕๔๕
- ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐/ว ๐๕๒๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๔

ตามที่ทหารiorกรณีนางถาวร ลูกจันทร์ ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔) ของ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน อยู่บ้านเลขที่ ๘๐/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ซื้ออาวุธปืนจากโครงการจัดหาอาวุธปืนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นอาวุธปืนชนิดกึ่งอัตโนมัติ ขนาด ๙ มม. เลขหมายประจำปืน a ๐๓๙๘๐๓ เครื่องหมายทะเบียน กท ๕๐๒๓๖๐๖ และ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ได้เสียชีวิตในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งในขณะนั้นยังไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔) ต่อมา นางถาวร ลูกจันทร์ ภรรยาผู้เสียชีวิตได้ยื่นคำร้องขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔) แทนสามี อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จึงได้ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔) ให้กับ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ตามใบอนุญาต เลขที่ ๒๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ประทับใบอนุญาต "ห้ามโอนเว้นแต่ตกทอดทางมรดก" นางถาวร ลูกจันทร์ ได้ร้องต่อศาลขอเป็นผู้จัดการมรดกเพื่อขอรับโอนอาวุธปืนกระบอกดังกล่าว และศาลได้มีคำสั่งให้นางถาวร ลูกจันทร์ เป็นผู้จัดการมรดกของ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ผู้ตาย จังหวัดได้หารือว่า

(๑) กรณีอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔) ให้ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ภายหลังที่เสียชีวิตแล้วน่าจะไม่ต้อง และต้องยกเลิกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔) ฉบับดังกล่าว ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่

(๒) กรณีอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน (ป. ๓) ให้กับนางถาวร ลูกจันทร์ เพื่อขอรับโอนมรดกอาวุธปืน จาก ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ และออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. ๔) ให้กับนางถาวร ลูกจันทร์ได้ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่

(๓) หากอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป.๔) ให้กับนางถาวร ลูกจันทร์ โดยไม่ต้องประทับตราบนใบอนุญาต “ห้ามโอนเว้นแต่ตกทอดทางมรดก” ได้หรือไม่ และนางถาวร ลูกจันทร์ สามารถโอนอาวุธปืนให้กับบุคคลอื่นได้ เพราะถือว่าผ่านขั้นตอนในการรับมรดก แล้วจังหวัดมีความเห็นว่าสามารถทำได้ ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. เมื่อนายทะเบียนท้องที่ อ. เมืองเพชรบูรณ์ มีคำสั่งอนุญาตให้ ส.ต.อ. อนุรักษ์ ลูกจันทร์ มีและใช้อาวุธปืนได้ พร้อมกับการออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืนได้ (แบบ ป.๓) จากโครงการสวัสดิการสำหรับข้าราชการตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๙ และ ส.ต.อ. อนุรักษ์ ลูกจันทร์ ได้นำใบอนุญาตดังกล่าวไปรับอาวุธปืนสั้น ขนาด ๙ มม. ยี่ห้อ ซีแซด แบบ ๗๕ - D หมายเลขประจำปืน A ๐๓๙๘๐๓ เครื่องหมายทะเบียน กท ๕๐๒๗๖๐๖ มาไว้ในครอบครองแล้วถือว่าอาวุธปืนกระบอกดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ ส.ต.อ.อนุรักษ์ ลูกจันทร์ แล้วถึงแม้จะยังไม่ได้นำไปออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ก็ตาม เทียบเคียงแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๓๙/๒๕๔๕ ได้วินิจฉัยไว้ว่า “การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ผู้ขอจะต้องไปยื่นคำขอต่อนายทะเบียนอาวุธปืนท้องที่ที่ผู้ขอมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านก่อน เมื่อนายทะเบียนอาวุธปืนท้องที่เห็นว่าผู้ขอมีคุณสมบัติตามที่ พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ กำหนดแล้วจึงอนุญาตให้ซื้อหรือรับโอนอาวุธปืนได้ โดยจะออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล (แบบ ป.๓) ให้ จากนั้นผู้ขอจึงนำใบ ป. ๓ ดังกล่าวไปซื้ออาวุธปืนจากร้านค้าหรือผู้ขายแล้วจึงนำอาวุธปืนพร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปแสดงต่อนายทะเบียนอาวุธปืนผู้ออกใบอนุญาตเพื่อออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ถือได้ว่า นายทะเบียนอาวุธปืนผู้ออกใบอนุญาตได้อนุญาตให้ผู้ขอมีและใช้อาวุธปืนแล้วตั้งแต่ออกใบ ป. ๓ ส่วนขั้นตอนการซื้อหรือรับโอนจนกระทั่งออกใบ ป.๔ เป็นขั้นตอนต่อมาเพื่อควบคุมอาวุธปืนในราชอาณาจักรให้รู้ว่าอาวุธปืนแต่ละกระบอกอยู่ในครอบครองของผู้ใดเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าผู้ขอพึงได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนเมื่อนายทะเบียนออกใบ ป. ๔ ให้ ต่อมา ส.ต.อ. อนุรักษ์ ลูกจันทร์ ถึงแก่ความตาย อาวุธปืนกระบอกดังกล่าวย่อมเป็นมรดกของผู้ตาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดกหรือทายาทจะต้องจัดการทรัพย์สินของผู้ตายตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนต่อไป

๒. ข้อหารือของจังหวัดทั้งสามประเด็น มีความเห็นดังนี้

๒.๑ กรณีอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ให้แก่ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ภายหลังที่เสียชีวิตแล้วน่าจะไม่ต้อง และต้องยกเลิกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ฉบับดังกล่าวนั้น พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับความเห็นของจังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติใน พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือข้อกำหนดในกฎกระทรวง หรือระเบียบให้ดำเนินการได้ ประกอบกับ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ได้ถึงแก่ความตายไปแล้ว สภาพบุคคลย่อมสิ้นไป ทำให้ขาดคุณสมบัติในการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ดังกล่าว

๒.๒ กรณีอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน (แบบ ป. ๓) ให้กับนางถาวร ลูกจันทร์ เพื่อขอรับโอนมรดกอาวุธปืนจาก ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ และออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ให้กับนางถาวร ลูกจันทร์ ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวได้วินิจฉัยเบื้องต้นไว้แล้วว่า ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนบัญญัติหรือกำหนดวิธีปฏิบัติไว้โดยตรงจะต้องนำบทบัญญัติที่ใกล้เคียงมาบังคับใช้โดยอนุโลม บทบัญญัติที่ใกล้เคียงตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็คือความในมาตรา ๖๔ ที่บัญญัติกรณีถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตตายจะต้องปฏิบัติต่อไปอย่างไร แต่คำว่า "ใบอนุญาต" ในมาตรานี้น่าจะหมายถึง "ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔)" เท่านั้น และมีแนวทางปฏิบัติอยู่แล้วตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓/๐๕๒๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๔ ได้ตอบข้อหารือการออกใบอนุญาตอาวุธปืนเถื่อนของจังหวัดสุราษฎร์ธานีกรณี ราษฎรนำอาวุธปืนเถื่อนมาจดทะเบียนตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่ยังไม่ได้ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ได้ถึงแก่ความตายเสียก่อน ทายาทอาจขอใบอนุญาตใหม่ได้ ดังนั้น ต้องให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า ได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายและหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวกำหนดไว้หรือไม่

๒.๓ กรณีหากอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. ๔) ให้กับนางถาวร ลูกจันทร์ โดยไม่ประทับตราบนใบอนุญาตว่า "ห้ามโอนเว้นแต่ตกทอดทางมรดก" ได้หรือไม่และนางถาวร ลูกจันทร์ จะโอนอาวุธปืนให้กับบุคคลอื่นได้ เพราะถือว่าผ่านขั้นตอนในการรับมรดกแล้ว จังหวัดมีความเห็นว่าสามารถทำได้ ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ พิจารณาแล้ว

เห็นว่า เงื่อนไข "ห้ามโอนเว้นแต่ตกทอดทางมรดก" เป็นเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ห้าม ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ซึ่งซื้ออาวุธปืนจากโครงการสวัสดิการข้าราชการตำรวจโอนอาวุธปืน ให้แก่บุคคลอื่นในระหว่างที่ตนมีชีวิตอยู่เท่านั้น เป็นเงื่อนไขที่โดยสภาพแล้วใช้บังคับเป็นการเฉพาะตัว เมื่อ ส.ต.อ. ณัฐพงษ์ ลูกจันทร์ ถึงแก่ความตายเงื่อนไขนั้นหมดไป อาวุธปืนซึ่งเป็นมรดกสามารถ โอนไปยังทายาท คือ ผู้จัดการมรดกได้ โดยไม่มีเงื่อนไขห้ามโอนอีกต่อไป ความเห็นของจังหวัด ถูกต้องแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งนายทะเบียนท้องที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล สุระสิทธิ์จจะ)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักงานสอบสวนและนิติการ
ส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๑
โทร. ๐ - ๒๓๕๖ - ๙๕๙๐